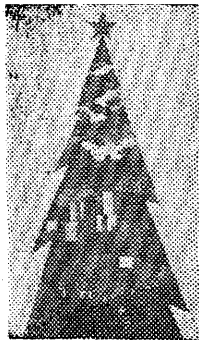

Nr. 1 (768)

Reedel, 10. jaanuaril 1975

XXVI AASTAKÄIK

MEID ÕNNITLESID

Tallinna Riiklik Konservatoorium, Tallinna Pedagoogiline Instituut, Eesti NSV Riiklik Kunstiinstituut, Tartu Riiklik Ülikool, Eesti Põllumajanduse Akadeemia, Tallinna Polütehnikum, Moskva Eenergeetikainstituut, Frunze Polütehniline Instituut, Donetski Polütehniline Instituut, Gorki Polütehniline Instituut, Gruusia Polütehniline Instituut, RPUI «Eesti Maaparandusprojekt», ENSV KMM Varustuse ja Turustuse Peavalitsus, tehas «Ilmarine», Kohtla-Järve Põlevkivitöötlemise Kombinaat, Teadusliku Uurimise ja Projekteerimise Tehnoloogiline Instituut, GOSNITI Tartu filiaal, SKTB «Desintegraator», Kehra TPK, ÜVSÜ «Tööjõureservid» Eesti Vabariiklik Nõukogu, TA Termofüüsika ja Elektrofüüsika Instituut, tehas «Estoplast», tsemenditehas «Punane Kunda», RPI «Eesti Projekt», Ehituse TUI, vabariiklik restaureerimisvalitsus, EÜE Kesksaap, Eesti Vabariiklik Rahukaitsekomitee, Eesti NSV Ajakirjanike Liit, «Noorte Hääl», Eesti Televisioon, kirjastus «Eesti Raamat».

Noorte keemikute konverents

Tööpunalipu ordeniga ENSV TA Keemiainstituudi noorte teadlaste nõukogu ja komsomolkomitee ning TPI organiseerivad noorte keemikute I vabariikliku konverentsi, mis pühendatakse Nõukogude Eesti 35. aastapäevale ja mis toimub 20.–22. maini 1975. a.

Istungid viiakse läbi järgmistes sektiioonides:

1. Orgaaniline keemia
2. Bio-organiline keemia ja molekulaarbioloogia
3. Füüsikalise-keemilised uurimismeetodid.
4. Keemiline tehnoloogia

Üksikasjalist informatsiooni konverentsist osavõtu tingimuste kohta annavad A. Viikna (orgaanilise keemia kateeder) ja E. Mellikov (füüsikalise keemia kateeder).

ORGKOMITEE

ARUTLUSEL IDEOLOOGIAPROBLEEMID

24. detsembril toimus TPI parteiorganisatsiooni koosolek, kus arutati ideoloogilise kasvatuse ja kaadriga tehtava töö probleeme instituudis NLKP Keskkomitee otsuse «Tööst ideoloogiakaadri valikul ja kasvatamisel Valgevenemaa parteiorganisatsioonis» valgusel.

Ettekanne tegi TPI partei-komitee sekretär B. Hiire. Sõna võtsid A. Aarna, A. Köstner, V. Mežburd, E. Rõigas, M. Sõno, E. Ojasild, V. Arhangeliski ja V. Butšelovski. Arutatavas küsimuses võeti vastu üksikasjalik otsus.

Instituudi nõukogus 17. XII

◆ Kuulati ära Kohtla-Järve üldtehnilise teaduskonna dekaani dots. kt. A. Varkki aruanne, kontrollkomisjoni esimehe dots. H. Rossi kaasaruanne ning nõukogu liikmete sõnavõttud.

Märgiti, et praeguseks on üldtehniline teaduskond põhiliselt välja arendatud. Positiivselt mõjus päevase õppevormi avamine. Sisustatud on kõik õppetöös vajalikud laboratooriumid, juurutatud õppeplaanides ettenähtud laboratoorsete tööde tsükkel. On välja kujunenud õppejõudude ja abiõppepersonal põhitudumik. Õppe-metoodiline ja kasvatustöö toimub direktiivorganite poolt väljaantud dokumentide ja nende põhjal koostatud tööplaanide alusel. Soovida jätab üliõpilaste vaba aja veetmise ja taidluse organiseerimine ning materiaalne kindlustamine. Kateedrite ja dekaani asjaajamine on korras. Hea on dekaani ja kateedrite side Kohtla-Järve tööstusettevõtete ja asutustega.

Komplitseeritud on ühtse uurimistöö läbiviimine ning lepinguliste tööde tegemine õppejõudude praeguse kaadriga. Negatiivselt mõjub suhteliselt suur õppejõudude voolavus.

Kõige tõsisem probleem on madal õppeedukus ning suur väljalangevus nii õhtuses kui ka päevases õppevormis. Mõnevõrra saab see alguse komplekteerimisraskustest, eriti õhtuses õppevormis, sõltub aga suurel määral teaduskonna organisatsioonilise ja metoodilise töö tasemest ning instituudi teiste teaduskondade ning allasutuste mitteküllaldasest abist Kohtla-

Järve üldtehnilisele teaduskonnale.

◆ Kuulati ära instituudi patendiosakonna juhataja A. Kukruse ettekanne.

Nõukogu märkis, et leiudus on instituudis aasta-aastalt intensiivistunud. Ajavahemikul 1969–1974 on TPI esitanud NSVL MN Riiklikule Leitudite ja Avastuste Komiteele 244 avaldust. Samas ajavahemikus on saadud 90 autoritunnistust, välismaal on patenditud 8 leiutist. Kokku on saadud 43 patenti ja 5 jaatavat otsust sellistes arenenud tööstusriikides nagu USA, Saksa FV, Jaapan, Prantsusmaa, Inglismaa, Austria, Rootsi jt.

Alates 1970. aastast viiakse kõikide rakenduslike uurimistööde puhul läbi patendiurimise tehnika taseme kindlaksmääramiseks, kusjuures tulemused esitatakse kokkuvõttena töö aruandes. Patendiosakond on pidevalt korraldanud patendinduse aluste loenguid aspirantidele ja inseneridele. Metoodilist ja praktilist abi on osutatud TRÜ-le.

Instituudi problemlaboratooriumides on alustatud ühiskondlike patentoloogide ettevalmistamist nende suunamise teel riiklikku patendiinstituuti. Koolituse on juba saanud 5 ühiskondlikku patentoloogit, 5 inimest on suunatud õppima.

Patendi- ja litsentsitöö suuremad puudused: patendiurimistöö ei koostata kõikide eelarveliste uurimistööde puhul, üliõpilaste osavõtt leiudusest on väike, soovida jätab leiutajate moraalne stimuleerimine.

KUS VEETA ÕPPEVAHEAEGA?

Talvisel õppevaheajal on TPI tudengitel võimalus sõita priiküüdiga Moskvasse sealse eenergeetikainstituudiga sõlmitud kokkuleppe alusel. Melle organiseeritakse ekskursioone linnas ja selle ümbruses, saame külastada mitmesuguseid vaatamisväärsusi.

Tudeng! Kui Sul on soov veeta 6 meeldivat päeva oma

vaheajast Moskvas, esita avaldus ja kolm rubla kultuurirüüristeks TPI a/ü. komiteele hiljemalt 18. jaanuariks. Eelisjärjekorras on seejuures a/ü aktiivikoolis osalejad.

Ekskursioon toimub 30. I – 4. II.

GENNADI SAKS a/ü. komitee välissuhete komisjoni esimees

PÄEVATEEMAL

◆ Tibusid loetakse sügisel, tudengeid talvel ja kevadel (pärast eksamisesiooni).

◆ Kergem on peatada vihma kui tudengit, kel on tõsine kavatsus spikerdada.

25. jaanuarini — EKSAMID

Tore, kui elektronlambis vaakum on sügav ja hea. Tuju teeb hullusti sandiks tühjus matriklis ja peas.

Eksam on juhulik näht, kiiresti mööduv moment. Kes peksaks tarkuse pähe? Kus on see võimas dotsent?

EKSAMID

● E-14 üliõpilasele Aira Vagale oli insenerigeodeesia eksam esimese tema esimesel eksamisesiooni. Korda läks! — matriklisse kirjutati «neli». Pildil näeme teda koos vanemõpetaja Aadu Taltsiga, kes võttiski jaanuari esimesel tööpäeval E-14 tudengitelt insenerigeodeesia eksamit vastu.

EKSAMID

● Insenerigeodeesia eksamit on sooritamas ehitusteaduskonna veevarustuse ja kanalisatsiooni eriala esimese kursuse üliõpilane Ülle Kodres.

● J. VOITELEV ●

I L M

Ilm oli linnas lausa väljakannatamatu. Läksin poodi. Kassaneiu vaatas mulle tähelepanelikult otsa ja ütles summa. See näis mulle liiga suur. Läksin tänavale, hakkasin peast arvutama. Tuli välja, et neiu oli võtnud minu käest kaks rubla rohkem. Võtsin sullepa, rehendasin paberi peal üle. Imnes, et olin talle võlgu jäänud 4369 rubla 48 kopikat. Kutsusin ühe mõõduja abiks. See lõi algul pisut araks, kuid hakkas siis ka arutama. Tema meelest olin kümme kopikat kahju saanud. Ehk ei oska me kumbki arvutada? Aga võib-olla ütles kassapreili summa hoopis kellelegi teisele, ja maksin mina? Kuid miks ta siis minu käest raha võttis? Või arvas, et me oleme

koos? Kassa juures olin ma omateada küll üks...

Kodus koorisin ostu paberist välja. Seal oli üks sokk. Vaatasin jalgu — neid oli kaks. Miks ma siis ühe soki ostsin? Imelik!

Kallasin teed, panin suhkru. Proovisin. Oli sool. Naljakas. Pistisin keele suhkruotsi. Ikka sool. Aga võib-olla mulle ainult näib nii, võib-olla on seal siiski suhkur? Või otsustasin ma suhkru soolale üle minna?

Murdes pead nende küsimuste üle, kõnnin mööda tuba, komistades konspekti- ja raamatuvirnade otsa. Mul on homme viimane eksam.

«Studenteski meridian»
Tõlkinud PAUL OJA

Ühiselamu- konkursi vahe- tulemused

Instituudis läbiviidav sotsia-
listlik võistlus hõlmab ka ühis-
elamuid. Selgitatakse välja pa-
rim ühiselamu, teaduskondade
paremad ja halvemad ühisela-
mutoad. Juba teist aastat jär-
jest toimub võistlus kahes eta-
pis, semestrite kaupa. Vastavalt
juhendile avaldatakse vahetule-
mused 1. jaanuariks ning selgi-
tatakse võitjad 1. maiks.

Igas teaduskonnas tegi tuba-
devahelisest võistlusest vahe-
kokkuvõtte autoriteetne komis-
jon, kuhu kuulusid a/ü büroo
olmekomisjoni esimees ja kom-
isjoni liige ühiselamute alal,
dekanaadi, komsomolibüroo,
ühiselamute majanõukogude
esindajad. Tubade järjestamisel
arvestati järgmisi momente:

- puhtust ja korda,
- kujundust,
- kinnipidamist sisekorra eeskirjadest,
- osavõttu majanõukogu tööst.

Väga põhjalikud ja argumen-
teeritud vahekokkuvõtted esi-
tasid majandus- ja ehitustea-
duskond. Üldiselt märgiti, et
puhtus ja kord ühiselamutes on
paranenud. Olulisi nihkeid vii-
mase poolaasta jooksul pole toi-
munud. Nagu varem, nii peavad
noormehed nüüdki eeskuju võt-
ma tütarlastest. Parema mulje
jätsid toad, kus eluase me-
basemaks ja omanõulisemaks
muutmisel olid käed külge pan-
nud nende elanikud ise. Enda-
valmistatud riulid, vaheseinad
ning väiksemad mööbli ümber-
paigutused, samuti vaibad põ-
randal ning lilled vaasis — kõik
need loovad kodutunde. 1. ja 2.
ühiselamu tubade mööbel pole
eriti uus, kuid ei tohiks üle jõu
käia päevinäänud kirjutuslaua
ülevärvimine ja toolide pisire-
mont elanike endi jõududega.
Puudus, mis reidide ajal silma
hakkas: osal tubadest puudusid
elanike nimesildid või kui nad
kunagi olid olnud, siis mingid
salapärased jõud olid nad sealt
ärandanud. Märgiti, et tütarlas-
te maja pesukuivatusruum on
liiga väike kogu ühiselamu ela-
nike vajaduste rahuldamiseks.

Toon ära paremad toad tea-
duskondade kaupa (tütarlaste
ja noormeeste toad eraldi).
Numbrid tubade numbrite ees
tähistavad ühiselamuid.

- MAJANDUS.** III — 325; I —
110, 121.
EHITUS. III — 214, 204; II —
214, 203.
KEEMIA. III — 531, 503; I —
226, 223.
ELEKTRO-ENERGEETIKA.
II — 444, 416.
MEHAANIKA. III — 425, I —
336, 337.
ELEKTRO-AUTOMAATIKA.
III — 236, 231; I — 410, 530.

Halvema korraga tubadena,
potentsiaalsete luuakandidaati-
dena märgiti ära järgmisi noor-
meeste tube: I — 204, 207, 211;
II — 323, 510. Nendest 1. ühis-
elamu tuba 211 pretendeerib ju-
ba teist aastat järjest keemiata-
duskonna halvima toa tiitlile.
Kordan, et tegemist on konkursi
vahetulemustega. Seega tahaks
loota, et lõplike kokkuvõtete te-
gemise ajaks puhtus ja kord
meie üliõpilaste ühiskodudes
veelgi paranevad ning sümbool-
sed luuad võib nii mõneski tea-
duskonnas välja andmata jätta.
Paremate tubade elanikke ota-
vad kevadel rahalised preemiad.

ANDRES LAANSOO
a/ü. komitee ühiselamukomis-
joni esimees

● Kätte ongi jõudnud viie ja poole tööaasta kroonimine: saadakse täleõiguslikeks diplomiomanikeks. Käepigistused ja edusooovid õppeprorektor dots. H. Tiismuselt ja dekaan dots. J. Toomaspojalalt.

P. Raukase foto.

Majanduses jälle pereheitmine

Kalender näitas reedet, 27. detsembrit ja aasta lõpuni oli jäänud neli päeva, kui aulas mängiti taas tušši ja lõhnasid lilled. Viimaseid õpetussõnu ja häid soovide diplomeid olid tulnud vastu võtma majandus- teaduskonna insenerökonomis- tid, kel õppeaeg viis ja pool aastat.

Lõpetajaid oli 56, kolmelt erialalt: masinaehitustööstuse ökonomika ja organiseerimine, toiduainetetööstuse ökonomika ja organiseerimine, ehituse ökonomika ja organiseerimine. Aktiivselt on instituudi ühis- kondlikus elus kaasa löönud Ene Kuri ja Nikolai Vader.

Pikemalt meenutas läinud viit ja poolt aastat majandusteadus- konna dekaan dots. **Juhan Toomaspoeg**, kes nimetas ka täna- vusi paremaid lõpetajaid. Kiitu- sega diplomi väärilisi küll pol- nud, see aga ei tähendanud, et tublide äramärkimine oleks üldse ära jäänud. Hästi kaitse- sid diplomitöid Annes Andres- son, Rein Kuusalu, Raiissa Mil- to, Irina Kostromina, Elvira Koltsova, Tatjana Bulik, Marju Madrus ja Malle Ojalill. Aktiivselt on instituudi ühis- kondlikus elus kaasa löönud Ene Kuri ja Nikolai Vader.

Lugemissaal

ühiselamus nr. 2 on alates sellest õppeaastast avatud kella 10.00—21.30. Laupäeviti ja pühapäeviti võib saali kasutada kella 10.00—17.00.

Eelkõige ootame esimese ja teise kursuse tudengeid, sest fondis on arvukalt just üldainete õpikuid. Küllalt palju on ühiskondlik-politilist kirjandust ja niisuguseid õppematerjale nagu füüsika laboratoorse tööde juhendid. Vanemate kur- suste õpikuid on valikuliselt.

Lugemissaalis võib kasutada mitmeid entsüklopeediaid, palju on üld- ja erialasõnastikke.

Iga päev võib tutvuda värskete ajalehtede ja ajakirjadega. On olemas ajalehtede ja ajakirjade varasemaid aastakäike, sealhulgas õppetstarbeks vajaminevaid ühiskondlik-politilisi ajakirju.

Eraldi lugemissaal on ilukirjanduse jaoks, kus avariitlil leitub nii eesti- kui võõrkeelseid raamatuid. Ilukirjan- duse fondi põlvne pidevalt täiendada uute raamatutega. Näi- telts on esindatud «Varamu» sarjas ilmunud teosed.

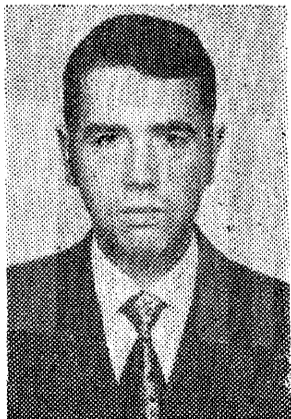
Avariitlil on ka «Loomingu» Raamatukogu mitmed aastakäigud, kust võib leida mõndagi huvitavat.

Erinevaid muudest kirjandusliikidest laenutatakse ilukirjan- dust koju.

Kogu kasutamisel on abiks järgmised kataloogid: õppekir- janduse alfabetaalne ja topograafiline kataloog, ajakirjade alfabetaalne kataloog, ilukirjanduse alfabetaalne kataloog ja «Loomingu» Raamatukogu alfabetaalne kataloog.

Ootame ühiselamu nr. 2 lugemissaali rohkesti nooremate ja ka vanemate kursuste üliõpilasi.

TAIMI VILLEMSOO
TPI raamatukogu sektorijuhataja

VÄITEKIRJA KAITSES F. ANGELSTOK

«Võib veendunult öelda, et uurimus vastab kõigile kandi- daadiväitekirjale esitatavatele nõudmistele ja dissertant väär- rib tehnikakandidaadi teadus- likku kraadi.» Oponent prof. M. Kolovski selle seisukohaga olid kahtlusteta nõus ka teine oponent prof. k. t. G. Smirnov ning Leningradi Täppismehaa- nika ja Optika Instituudi tea- duskonnanõukogu, kus Felix Angelstok 19. novembril tunni- tati üksmeelselt kandidaadi- kraadi väärivaks.

F. Angelstoki väitekirja «Apa- raadielementide liikumise suju- vust ja täpsust häirivate põh- juste uurimine» valmis kolme aspirantuuriaasta jooksul Le- ningradi Täppismehaanika ja Optika Instituudis prof. F. Lit- vini juhendamisel. Uurimus kä- sitleb aparaadikuullaagrite töö täpsust ja juhikutes esinevat liikumise ebaühtlust, mis tekib hõõrdejõu muutlikkusest liug- pindadel.

Kaasaegset võnketeooriat ra- kendades on töös tõestatud, et reaalingimustel häirib aparaa- didetailide (näit. mikroskoopide töölaudade) täppisliikumist alati isevõnkumine. Teatud juhtudel võib see üle minna suureamp- lituudiliseks relaksatsioonvõn- kumiseks, mis suuresti kahan- dab liikumistäpsust. Uurimuses saadud uued teoreetilised tu- lemused on kinnitatud katsete varal.

Felix Angelstok on sündinud 30. augustil 1942. a. Abhaasia ANSV-s Sulevi külas. Tallinna 1. keskkooli lõpetamise järel õppis ta aastatel 1960—1965

TPI-s peenmehaanikaseadmete erialal. Pärast instituudi lõpeta- mist asus tööle TPI õppejõuna. 1969/70, õ.-a. oli stažeerimisel Ungari Rahvavabariigis, 1970—1973 aspirantuuris Leningradis. Praegu töötab masinatööstuse automatiseerimise kateedris.

Õppejõutöö kõrval täidab F. Angelstok paljusid ühiskond- likke kohustusi: on rühmaju- hendaja, mehaanikateaduskonna parteibüroo liige, EKP Tallinna Oktoobri Rajooni Komitee Teh- nilis-Majandusliku Nõukogu liige. Detsembril algusest alates töötab ta ka TPI mehaanikate- aduskonna kasvatusala prode- kaani vastutusrikkal ameti- kohal.

**TPI MASINATÖÖSTUSE
AUTOMATISEERIMISE
KATEEDER**

ATEISMI ARVESTUS ARVUDES

Pooltel neist, kes alles ühe semestri tudengid olnud, oli ateismi arvestus esimene, mis matriklisse märgiti. Kolme teaduskonna — elektro-automaatika, elektro-energeetika ja ehituse — eestikeelsete õpperühmade tulemusi vaagides sel- gub, et:

● **TULEMUSED OLID SELLEL SÜGISSEMESTRIL (KESKMINE 3,76) NAPILT PAREMAD KUI MÖÖDUNUD AASTAL;**

● **TEADUSKONNAD REASTUSID NII:**

- I — elektro-automaatika 3,79 (ainult 1 «lääbikukkumine»),
- II — ehitus 3,79 (5 «põrumist»),
- III — elektroenergeetika 3,66.

Suure sammu edasi tegi ehitusteaduskond. Samuti oli tunduvalt parem möödunud elektro-energeetika teadus- kond. Elektro-automaatika, kellel mullu oli veel kõrgem tu- lemus, läks tagasi, ent säilitas esikoha.

● **PARIMAD RÜHMAD**

- I E-11 —4,00
- II AV-11 —3,96
- III—IV LR-11 —3,92
- E-13 —3,92
- V E-14 —3,88
- VI LE-11 —3,84

E-11 üllatas TPI kõigi aegade 5. tulemusega! Tingliku keskmiseni üle 4,0 on seni kolmel korral jõudnud rühm TI ja üks kord LE (1973/74 õ.-a.) AV hüpe oli veelgi suurem: kahel viimasel aastal oli nende keskmine ulatunud vaevu 3,0-ni.

● **VIIMASED RÜHMAD:**

- XI LI-11 —3,64
- XII E-15 —3,48
- XIII AA-11 —3,32

Kõigil viimastel mullusest madalam.

● **TUDENGITE PINGEREA ALGUS...**

(maksimaalne võimalik punktide summa 60)

1.—2.	Peep Eomois	LS-11
	Merike Sõöt	E-11 58 punkti
3.—5.	Sass Laasik	E-12
	Toomas Reskov	AV-11 57 punkti
	Enn Uusküla	AV-11
6.—11.	Jüri Eik	LR-11
	Kaia Jõesalu	LE-11
	Anti Krusta	E-14 56 punkti
	Sulev Kuiv	LS-11
	Jüri Tagger	LA-11
	Hannes Tali	E-13

... JA LÖPP:

314.	Ilmar Kaljulaid	LI-11	39 p. (korduskatsel 49 p.),
315.	Aimeli Kukk	AA-11	39 p. (korduskatsel 44 p.),
316.	Mart Ilves	E-15	38 p. (korduskatsel 50 p.).

● **KOHEMDADA ANNAB JA EKSAMEIKS TULEB KÕRVA TAHA PANNA, ET:**

A. Teadmine olgu täpne. Vastata ei saa umbes. (Eriti ohtli- kud on sellepärast esimesel pilgul tuttavate ja kergetena näivad küsimused).

B. Mõistete ja terminite täpne määratlemine on konkreetse teadmise, samuti õige järelduse ja otsustuse alus.

C. Tee alati enne vastamist peas (või paberil) **plaan**, mil- lest kõneled!

D. Kurat on hirmus ainult siis, kui ta ootamatult ette satub. Kogu semestri selleks kohtumiseks valmistunud tu- dengile pole eksamikurat sugugi nii hirmus, kui teda ette maalikakse.

KUULO VIMMSAARE

II vabariiklik

TPI, ENSV TA Termofüüsika ja Elektrofüüsika Instituut ning Energeetika ja Elektrotehnika-tööstuse TTÜ vabariiklik juhatus korraldasid TPI ruumes II vabariikliku konverentsi teemal «Optimeerimisprobleemid elektroenergeetikas». Konverentsist võttis osa sadakond teadlast ja inseneri. Külalisdelegaate oli Moskvast, Minskist, Irkutskist, Kišinjovist, Kaunasest, Leningradist ja mujalt — kokku 30 inimest. Kahe päeva jooksul kuulati ära 40 ettekannet, neist külalistelt 14. Konverentsi töö toimus kolmes sektsioonis: 1) kütuse- ja energiamajanduse optimeerimine, 2) energiasüsteemide režiimide juhtimine, 3) jaotusvõrkude juhtimine.

Esimeses sektsioonis arutati peamiselt termofüüsika ja elektrofüüsika instituudi töid energiasüsteemide režiimide juhtimise optimaalse jaotamise ja põlevkivi kasutamise perspektiivide alal.

18 ettekannet energiasüsteemide režiimide juhtimise sektsioonis haarasid kolme probleemidegruppi: 1) arvutusmeetodite ja algoritmide väljatöötamine deterministlike optimeerimisülesannete lahendamiseks; 2) juhtimiseks vajaliku informatsiooni saamise ja automatiseeritud juhtimissüsteemide probleemid; 3) stohhastilised matemaatilised mudelid energiasüsteemi režiimi optimeerimiseks mittetäieliku alginformatsiooni korral.

Arvutusmeetodite alastest ettekannetest äratasid kõige enam huvi autorite gruppide ettekanded Moldaavia NSV TA Energeetika Küberneetika Osakonnast ja G. M. Kržižanovski nim. Energeetika Instituudist (Moskva), mis käsitlesid simpleksmeetodite, diskreetse programmeerimise ja dünaamilise programmeerimise k-optimaalsuse printsiibi rakendamist energetikaülesannete lahendamiseks.

Juhtimiseks vajaliku informatsiooni ettevalmistamise alastest ettekannetest märgiti väga tunnustavalt ära elektrisüsteemide kateedri dots. kt. M. Melderfi tööd energiasüsteemi aktiivkoormuse prognoosimise meetodika väljatöötamisel ning TPI elektrisüsteemide kateedri ja «Eesti Energia» koostööd sõlmekoormuste prognoosimisel. Huvi äratas ka K. Saarendi ja T. Viira ettekanne Eesti energiasüsteemi automatiseeritud juhtimissüsteemist. Kahjuks oli see ainuke ettekanne sellest valdkonnast.

Enam kui pooled sektsiooni ettekannetest olid pühendatud stohhastiliste optimeerimismudelitele. Stohhastiliste matemaatiliste mudelite väljatöötamine kujutab endast suhteliselt uut suunda režiimide optimeerimise teoorias.

On huvitav märkida, et konverentsil olid esindatud kõik selles valdkonnas aktiivselt tegutsevad uurimisgruppid NSVL-s. Seetõttu oli ettekannete arutelu mitmekülgne ja asjalik.

Tähelepanu keskpunktis olid dots. M. Valdma juhendamisel tehtavad uurimistööd TPI-s. Nendest mitmed toimuvad koostöös NSVL Ühtse Energeetika Keskdispetšerivalitsusega ning «Eesti Energiaga».

Huvitava ülevaate NSVL TA Siberi Energeetika Instituudi laiaulatuslikest uurimistöödest režiimi optimeerimise teooriast mittetäieliku alginformatsiooni tingimustes andis instituudi laboratooriumijuhataja L. Krumm.

Jaotusvõrkude sektsioonis kuulati ära 9 ettekannet. Keskse kohal olid TPI-s dotsent E. Tiigimäe juhendamisel ning Termofüüsika ja Elektrofüüsika Instituudis tehtavad tööd jaotusvõrkude normaalse režiimi optimaalse juhtimise alalt. Seni on nendele küsimustele pööratud suhteliselt vähe tähelepanu.

● Ehitusmasinate laboratooriumi pidulik avamine.

UUS LABOR

Esmaspäeval, 23. detsembril avati TPI-s pidulikult uus laboratoorium. See oli sedakorda ehitustehnoloogia kateeder, mis ehitusmasinate laboratooriumi võrra rikkamaks sai.

Ehitustehnoloogia kateedri juhataja dots. Heino Remma toonitas oma sõnavõtus, et ehitusmasinate kursus, mida instituudis loetakse alates 1946. aastast, on ehitusteaduskonnas üks olulisi õppeaineid. Aine praktiline osa aga piirdus kuni 1973. aastani põhiliselt arvutuslike ülesannete ja suvise välipraktikaga. Lõppeva aasta kevadmestriks olid välja töötatud laboratoorse tööd juhendid ja paigaldatud põhilised seadmed. Tööde läbiviimise kogemused kevademestril näitasid, et laboratoorium on regulaarseks õppetööks valmis.

Instituudi rektor prof. Agu Aarna rääkis oma sõnavõtus kiitvalt suurest tööst, mille tegid ära kateedri töötajad ja üliõpilased ning andis eriti silmapaistavale kätte instituudi tänukirjad. Need said õppemeister **Juhan Press**, mehaanik **Mihhail Holdai** ja laboratooriumi juhataja **Kuulo Mõisnik**.

Seejärel tutvustas kateedri õppejõud dots. kt. Aksel Putk külalistele uut laboratooriumi.

Kõige enam väärib vahest esiletõstmist stend, mullatöömehhanika töötajate uurimiseks erinevate pinnasetüüpide juures, (stend on ainulaadne NSV Liidus.) Seade on välja töötatud A. Putki juhtimisel ja võimaldab neli korda vähendada katseteadme abil komplekselt uurida kõiki põhilisi pinnase töötlemise parameetreid. Seda asjaolu kasutatakse ära mitmetes teaduslikes uurimustes, mida stendil viiakse läbi paralleelselt õppetööga. A. Putk leiab, et kaasaegne ehitusinsener pole ehitusplatsil enam niivõrd ehitaja — selle teevad ära masinad — kuivõrd masinate aju, juht, nende tegevuse koordineerija. Just selleks peab tulevasele insenerile andma tiseda vundamendi ehitusmasinate kursus, mille hulka kuulub nüüd ka praktiliste tööd tehes vastavate laboratooriumis.

Ehitusteaduskonna dekaan dots. Lembit Joorits rõhutas, et laboratoorium valmis suurelt osalt kateedri entusiasmi ja ettevõtlikkuse najal. Tänu sõnade meenutati ka ENSV Ehitusministeeriumi, kes abistab seadmetega 10 000 rubla eest aastas.

PAUL OJA tekst
PEETER RAUKASE fotod

● Rektor prof. Agu Aarna annab instituudi tänukirja ehitusmasinate laboratooriumi juhatajale KUULO MÕISNIKULE.

Konverentsi võib lugeda täiesti kordalainuks. Suure panuse selle õnnestumisse andsid meie külalised nii oma ettekannetega kui ka Eestis käsitatud aladel tehtava töö kriitilise analüüsiga. TPI senine töö kiideti heaks ja soovitati jätkata uurimisi väljakujunenud suundades energiasüsteemi ja jaotusvõrgu režiimi juhtimise alal mittetäieliku informatsiooni tingimustes. Külaliste sõnade järgi on TPI kujunenud sellel

alal üheks NSV Liidu juhtivaks keskuseks.

Järgmine konverents soovitati korraldada 1977. a.

Meie külalistele meeldisid väga TPI hooned ja palju muud. Ühiskondliku toitlustamise alal olevat meil kaks äärmist taset: õppejõudude einelaud ja ülijäik sööklasüsteem 40-kopikalise sundmenüüga.

K. MÖLLER
konverentsi organiseerimiskomisjoni esimees

sport

ENSV 1973/74. Ö.-A. ÜLIÕPILASTE MEISTRIVÕISTLUSTE TULEMUSED

Juba aastaid viiakse meie vabariigis läbi üliõpilaste meistrivõistlusi. Seitsmeteistkümnest spordialast jäid eelmisel õppeaastal pidamata korvpallivõistlused (ei leitud sobivat aega) ja naiste vāravallivõistlused (registreerus ainult üks naiskond).

1973/74. 6.-a. võistkondlikud tulemused.
(Tabelis on ära toodud saavutatud kohad).

	TRÜ	TPedI	TPI	EPA
Suusatamine	1	4	2	3
Vehklemine	2	1	3	—
Ujumine	2	3	1	4
Laskmine	1	4	3	2
Poks	3	—	1	2
Tõstmine	3	—	2	1
Võrkpall (N)	3	2	1	—
Võrkpall (M)	2	3	1	4
Lauatennis	1	—	2	—
Klassikaline maadlus	2	4	3	1
Vāravall (M)	4	3	2	1
Sportvõimlemine	2	3	1	—
Vabamaadlus	2	4	3	1
Tennis	2	1	3	—
Orienteerumine	1	4	3	2
Jalgpall	—	2	1	—
Kergejõustik	1	2	3	4

Vastavalt juhendile lähevad arvesse üheteistkümmet parema võistkonna tulemused. Selle järgi kogusid TPI ja TRÜ ühepalju punkte (17), EPA 25 ja TPedI 28. Rohkem esikohti (6) andis üldvõidu TPI-le.

Teatud ülevaate meie sektsioonide esinemisest annab kolme viimase aasta tulemuste võrdlemine.

TPI võistkondade esinemine ENSV üliõpilaste meistrivõistlustel 1972.—1974. a.

	1972	1973	1974
Ujumine	1	1	1
Vāravall (M)	1	1	2
Sportvõimlemine	2	1	1
Poks	2	2	1
Võrkpall (N)	2	2	1
Võrkpall (M)	3	1	1
Vabamaadlus	1	1	3
Lauatennis	1	2	2
Tennis	1	2	3
Vehklemine	1	3	3
Tõstmine	3	2	2
Laskmine	2	2	3
Orienteerumine	2	2	3
Suusatamine	—	2	2
Klassikaline maadlus	2	2-3	3
Kergejõustik	3	4	3

On näha, et kuuteistkümmest võistkonnast (jalgpall oli kavas esimest aastat) ainult kolm (poks, naiste võrkpall ja kergejõustik) esinesid paremini kui mullu, seitse jäid samale tasemele ja kuus langesid allapoole. Nii langes vabamaadlus kahe koha võrra madalamale. Pidevat langust on näidanud ka tennis.

Aastaid on meie parimaks alaks nendel võistlustel ujumine. Ujumises ei ole küll tippusid, kuid ühtne kollektiiv on aastaid võitnud esikoha. Paremate hulgas on ka vāravall ja sportvõimlemine.

Nõrgemateks aladeks on klassikaline maadlus ja kergejõustik, seejuures kergejõustiklaste ülesanne on küllaltki raske. On ju TRÜ ja EPA kergejõustik oma süsteemi üliõpilistel võistlustel alati olnud esimeste hulgas.

Uus kontingent võib võistkondlike tagajärgi kergesti kallutada ühele või teisele poole. Eelmise aasta tulemustele loota ei saa. On vaja teha tõsist õppetööd ja treeninguid. Ainult siis võib loota edule.

A. TŠESNOKOV

AASTA VIIMANE

13. detsembril toimus «Atheose» klubi järjekordne, seekord kaheksas ebauskuude õhtu, mis oli ka klubi 1974. aasta viimaseks koosistumiseks. Nagu dots. K. Vimmsaare märkis, oli see viie aasta jooksul esimene ebauskuude õhtu, mida alustati õigel ajal, täpselt kell 19.13. Vestluse käigus selgitas K. Vimmsaare inimestes peituvat ebausku põhjust ja rääkis saatuse olemusest.

Sessieleks päevakajaliseks teemaks kujunes eksamitega

seotud ebausku. Enamik tuden geist peaks olema kursis kõik võimalike «ennustus- ja mõju tamissaladustega», mis peaks aitama ette aimata või mõjutada eksamite kulgu.

Seekordsel viktoriinil võitsid traditsioonilised auhinnatõrõ võistkonnad «Kolm ässa», «Muskass» ja «Anti-Rimmel».

RIINA ŠVARJOVA
TI-11
VAMBOLA KIRS
E-13

Vastutav toimetaja
O. PÖDER

«Таллинский политехнический институт», кафедра парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn
Pikk 40/42.

Hind 2 kop.

Tellimuse nr. 52

MB-01016